

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

: 52nd YEAR :

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

ZA JUGOSLAVIJO — \$8.- LETNO; \$4.- ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Povratak v normalnost

Pri nas, v Združenih državah, v Angliji in tudi v de-
želah zapadne Evrope se preveč piše in tudi govori o atom-
skih bombah, preinčenju tovarov za izdelavo dnevnih po-
treščin in o — dobrih časih, kakor tudi o večji in "boljši"
tretji svetovni vojni, ki prej ali slej pride — prav za res.
Radi tega je za spremembo dokaj zanimivo čitati in tudi raz-
pravljati o poročilih glede dosedanjega japonskega trgovin-
skega sistema, ki je bil kakor pri nas — tudi ustanovljen na
podlagi gesla svobodne trgovine in svobodnih podjetij, ka-
terim pravimo po domače "free enterprise", kar prav gotovo
znači, da se vračamo v normalnost, kateri je dal nek naš biv-
ši predsednik ime "normalcy". — Tam, na Japonskem je na-
čeljal mikado Hirohito vsem velikim podjetjem ali trustom,
in ker se je koncem vojne tako ponižal, da je končno "sple-
zal" iz nebes (japonskih) ter podal desnico našem generalu
MacArthurju, mu je radi tega vse japonski svet in tudi vse
svetovno podjetništvo izredno hvaležno.

Za ljudi, ki so do nedavno mislili, da so se Japonci ve-
dno bavili le s znanim shinto-hokus-pokusom ne pa istodobno
tudi z načeli svobodne trgovine, bilo je poročilo o petnajstih
japonskih rodbinah in bogastvu teh rodbin, katere lastujejo
na Japonskem vsa podjetja, izredno zanimivo. — To poro-
čilo je bilo objavljeno v listu "New York Times" z dne 11.
novembra t. l., in se glasi v prevodu:

"Pred vojno je petnajst "rodbinskih družb" imelo v
svoji posesti in kontroli nekoliko tri četrtine vse japons-
ske obrti in bogastva. Med temi rodbinami so štiri —
Mitsui, Mitsubishi, Yasuda in Sumitomo — imele 40
odstotkov vsega bogastva dežele v svoji lasti. Njihovo
imetje je tudi v smislu ameriških korporacij, celikan-
sko, kajti imele so kar dva milijona dolarjev kapitala
naloženega v obratovanje, dvajset milijonov dolarjev
bančnih vlog, razpolagale so z 320mi obrtnimi podje-
tji in imele svoj denar naložen tudi v mnogih drugih
podjetjih, tako da znaša njihovo premoženje, računano
po predvojni vrednosti dolarja, kar \$30.000.000.000.

Znana "Mitsui Gomei Kaisha", ali družba, ki za-
stopa koristi rodbine Mitsui, je bila največja rodbinska
obrtina družba. To rodbinsko družbo je ustanovil pred
več kot 300 leti prvi Mitsui, ki je tedaj ustanovil malo
družbo za izdelovanje vina, čigar nasledniki so potem
prišli razvijati obrt z vilo in posojanjem denarja;
v novejši dobi so pričeli z obratjo jekla, tkanin, elek-
trarn, plinarn, parobrodstva in torvarstva. Leta
1941 je rodbina Mitsui, ali "Mitsui Gomei Kaisha"
lastovala kar 22 družb (podružnic) s skupnim ka-
pitalom v znesku \$466.000.000. In te družbe so zopet
bilo lastnice 173 manjših družb za izvozno trgovino, ka-
tere so imele po \$100.000.000 letnega prometa. In te
družbe so zopet lastovale 185 manjših podjetij. Uprava
tega gospodarskega imperija je imenovana rodbina iz-
ročila kar najboljšim upravnikom in izvedencem izven
okvira rodbine in ti upravitelji so bili medsebojno od-
visni eden od drugega potom odbranih posebnih razve-
teljev."

Medtem, ko so svetovna trgovišča omejena, je pa kljub
temu še vedno dovolj slave in dobrihkov na razpolago petnaj-
sterim bogatim rodbinam v vsaki drugi državi na svetu, ozi-
roma rodbinam, ki so tako trdo delale in delovale potom
svojih "svobodnih podjetij", kakor rodbina Mitsui, dokler
se jim ni posrečilo ustvariti naš mali svet, da je tak, kakor-
šen je dandanašnji:

Glasom poročil iz Nemčije in Italije glede lastnikov vse-
ga bogastva imenovanih dveh dežel, oziroma tamošnjih pet-
najstero obrtnih rodbin, je razvidno, da se namorejo tudi
nemške in italijanske bogate rodbine primerjati z bogatimi
rodbinami Japonske. In ker je sedaj doznano, da lastuje in
upravlja po petnajst rodbin kar tri četrtine ali 75% vsega
bogastva te ali one obrtne dežele, potem je tudi povsem jasno
in dognano, čemu so imeli kar dve svetovni vojni tekoni ene
sane generacije.

Ako lastuje petnajst rodbin kar 75% vsega bogastva do-
tične dežele, potem je povsem naravno, da žele te rodbine
tudi lastovati vsaj 51% bogastva vsega sveta. In ako ena sku-
pinja petnajstih tozadevnih rodbin ni dovolj jaka, da si pri-
lasti teh 51% svetovnega bogastva, potem ustanovi zvezo z
petnajstimi bogatimi rodbinami kake druge dežele. To se
je tudi zgodilo, ko so se združile tovrstne rodbine — Nem-
čije, Italije in Japonske ter pričele z vojno.

Petnajstero londonskih in petnajstero pariških bogatih
trgovinskih rodbin je skušalo potolažiti Japonsko z tem, da
so ji izročili v upravo in izkoriščanje — Mandžurijo. Italijo
so potolažile te rodbine z tem, da so jej dale v upravo —
Etiopijo, in Nemčijo so začasno potolažile z tem, da so jej iz-
ročile Československo republiko. Ko je pa Nemčija, z svojim
osiščem pričela privajati in osvajati si več, kakor 51% sve-
tovnega bogastva, potem so ji te rodbine ukazale, da mora
takoj prenehati z nadaljnjim osvajanjem svetovnega bogastva.

Pred tremi meseci je petnajstero "rodbinskih družb" Nem-
čije, Italije in Japonske izgubilo vsako nado, da si bodo ke-
daj prilastile 51% vsega svetovnega bogastva.

Petnajstero angleških in deloma tudi naših "rodbinskih
družb" sedaj upvažuje in premišlja kaj se je zgodilo z "pet-
najsternimi ruskimi rodbinskimi družbami" v letu 1919, in
tako so pričele sedaj braniti in čuvati svoje prejšnje osiščne
sovražnike. Radi tega se je zgodilo, da je petnajstero itali-
janskih rodbin vstevši italijanskega kralja, ki je pobegnil v
Afriko, in petnajstero nemških obrtnih rodbin z Kruppom na
čelu, kakor tudi petnajstero omenjenih japonskih rodbin, —
prišlo v skrbno varstvo — zapadnih zaveznikov, kateri te
rodbine čuvajo tam v Aziji in Evropi, da se jim nič žalega
ne pripeti od iztočne strani.

Omenjenih petnajstero "rodbinskih družb" Nemčije, Ita-
lije in Japonske bode še v nadalje obdržalo 75% bogastva svo-
jih dežel in "rodbinske družbe" Anglije, Nizozemske, Fran-
cije in Belgije ter naše republike bode sedaj saj začasno
imelo nad 51% svetovnega bogastva na razpolago, — toda
je začasno.

Radi tega "gospodarstva" je moralo umreti na milijone
vojakov in milijonov ljudi proti lakoti in depresiji, toda
cesarju Indije, kralju Italije in mikadu ne bode treba stradi-
tati, kajti ti ljudje bodo še v nadalje dobivali svoje vsako-
letne milijone dolarjev.

ATOMSKA ENERGIJA IN POLITIKA**SKRIVANJA**

Napisal za ONA — HAROLD LASKI

Pretežna večina naše jav-
nosti se nadeja, da bodo raz-
druževanja v unije resno ome-
jene. Ponavljam to svoje na-
ziranje z vsem spoštovanjem,
katero čutim do predsednika
Trumana obsegale tudi
druge predmete poleg atomske
bombe — politična načela, ka-
tera je izrazil predsednik Tru-
man v 12 točkah svojega go-
vora na dan ameriške mornari-
ce so namreč preveč splošna.
Treba bi jih bilo objasniti in
očitati bolj v podrobnostih.

Toda poglobljena zadeva, ka-
tero je treba razčistiti, je ven-
dar brez vsakega dvoma zade-
va atomske energije. Razprava
v angleški spodnji hiši so po-
kazale, da je sedanja politika
skrivanja vzbudila mnogo skrb
navzlic temu, da se nahajamo
še v začetkih ustvarjanja to-
zadevne mednarodne politike.
Večina znanstvenikov, ki so
delali na tem projektu, je že
vezana z obljubami tajnosti.
Mednarodni značaj znanstvene-
ga dela, ki je eden temeljev
zahodne civilizacije, je brez
vsakega dvoma resno ogrožen.

Ko je padla odločitev, da
Rusija in Francija ne bosta
vdeleženi v teh predhodnih raz-
pravah, se je nezaupnost po-
globila. Popolnoma nesmiselno
je namreč proglasiti, da je u-
poraba atomske energije v vojni
postavljena izven zakona,
ako ne organiziramo najprej
onih zadev in slučajev, v kate-
rih utegne biti ena velikih sil
dovedena do tega, da se je po-
služi. Eden prominentnih uče-
njakov mi je pred nekaj dnevi
dejal, da ne bo mogoče držati
te tajnosti več kot največ pet
let. Drugi pa so bili mnenja,
da je tri leta bolj pravilna me-
ja.

Kakšen smisel je v tem, da
govorimo o zedinjenih narodih,
ako odklanjamo v tem usode-
polnem vprašanju vsako raz-
pravo v okviru te organizacije?
Jasno je, da je mednarodna
varnost postala nemogoča brez
resnične dobre volje. V očigled
strahotnemu uničenju, katerega
je to novo orožje zmoglo, je
treba ugotoviti to dobro voljo
z bolj zanesljivimi sredstvi kot
s podpisani dokumenti. Oni, ki
so podpisovali Kellogg-ov pakt
proti vojni, to najbolje vedo.
Ni nam znano, kaj je dovedlo
predsednika Trumana do tega,
da se je odločil za skrivanje.
Vsekakor pa je ta odločitev ob-
žalovanja vredna. Britanska
vlada je takoj objavila, da je
ustanovila posebno središče za
nadaljnja raziskovanja — in ja-
sno je, da bodo drugi narodi
sledili temu vzgledu.

Kaj bo posledica tega? Ako
se bo oboroževanje nadaljevalo
v tej smeri, bo oblast različnih
generalštabov tako narasla, da
bo popolnoma spremenjeno raz-
merje med oboroženimi silami
in civilnim prebivalstvom. —
Mogoče je, da bo ena posledic,
da bodo pravice delavstva v po-

Give More Than Thanks

Upam, da bo Attlee priprav-
ljen in sposoben, da prepriča
predsednika, da tega skrivanja
ni mogoče opravičiti. Ako se ne
bomo vrnili k načelom odkritih
in javnih razprav, bomo morali
gledati, kako bodo izginila vsa
upanja na mednarodne spora-
zume. Ako bi bil ostal penicil-
lin monopol, bi bil ves svet o-
gorčen — jasno je, da bo še
mnogo bolj ogorčeno obsojal
prikrivanje atomske bombe.

Nič mi ni znano o tem, kaj
misli britanska vlada. Njena
dolžnost je, da o pravem času
predloži svojo politiko v odo-
brenje parlamentu. Znano pa
mi je — to smem trditi — kaj
misli angleška delavska stran-
ka. Trdim, da bo zahtevala od
delavske vlade, da z odločnostjo
in brez odloga podpre politi-
ko mednarodnega nadzorstva
in sodelovanja na tem polju.
To naziranje mora biti tudi na-
ziranje Attlee-ja in njegovih
tovarišev v vladi, ker je le lo-
gična posledica njihovega pre-
pričanja da je načelo kolektiv-
ne varnosti pravilno. Radi tega
je nujno, da poudarjajo, da bo
vsak nadaljnji dan prikrivanja
te tajnosti še bolj zastrupil
mednarodne odnose.

V KAKŠNO SMER SO NAMENJENI

Piše IGNAC MUSICH

Brooklyn, N. Y. — V roke
mi je prišel slovenski list "Mla-
dina". In kakšen list je to?
Kaže zelo veliko zrelost in ka-
že smer, v katero koraka mla-
da Jugoslavija in če si kdo do-
mišlja, da se je v mladih
sreih prekucnilo, nam list do-
kaže, da se je res in na bolj-
še. Ko se tukaj zastuplja miš-
ljenje ljudem in so poskusi
dokazati, da vse plava nekaj
čudno v smer, ki je škodljiva,
se iz lista mladine kaže vse
drugačna in zdrava slika. Vze-
mimo šolo in jo primerjajmo
k naši ameriški šoli; profesori-
ca ne žuga samo s šibo, ampak
poskuša razumeti položaj iz
stališča, kot v resnici je. Imajo
razprave in se jim da prilož-
nost, da se poglobijo in izreko
svoje misli, izrazijo svoje pre-
pričanje, ter se potom teh de-
bat kristalizira želja in dejan-
ski čut mladine.

Prav tako je tukaj v Ameri-
ki; včasih otroci pridejo do-
mov in vprašajo tako vpraša-
nja, kar se tiče gospodarstva
unije in razlike med unijami,
da se čudiš, kako se je svet iz-
premenil, odkar smo mi hodili
v šolo, ker takrat je bilo kaj
takega skoro greh kljub temu
pa je nad vse potrebno, da
položaj iz pravega stališča,
ker pridejo leta, ko jim
je treba misliti o tem, in če ne
razumejo položaja, so skoraj
nezmožni priti k stvari, od prave
strani in jo pravilno tolma-
čiti, ter jim je na ta način od-
vzela priložnost enakega stališ-
ča, z nasprotno stranjo, ki bo
vedno obstojala, kajti vedno bo
moral eden zaposliti in drugi
biti zaposlen, pa če je potem
država ali pa privatnik.

Druga točka, ki je vjela po-
zornost, je športna stran mla-
dine. Telovadba (fizikultura);
nogomet (football), košarka
(basketball), plavanje, odbojki,
(baseball), lahka telovadba,
dolesarske dirke (bicycle ra-
ces), vse to meri na napredek
in boljše razumevanje, ter
zdravje mladine, prav kot tu-
kaj v Ameriki; kar pa me je
še bolj presenetilo, je pa kri-
žanska (crossword puzzle), ki
nas zopet spominja na našo
Ameriko in na vlake, na kate-
rih se vidi toliko resnih obra-
zov, ki žive svoj lastni svet med
črkami, med tem, ko jih vlak
vleče proti cilju, do katerega
so namenjeni.

Brezpotrebno bi bilo se po-
darjati, s kakšno vneto so šli
na delo, ter prinesli k skupni
zbirki toliko starega železa, ki
bi ga sicer žrla rja. Posamezni
kosi ležeči po raznih kotih, bi
ne zadeli nikomur nič; ko pa
se je zbralo, pa dasti pomeni
za ljudstvo.

Pa kar je izmed vsega naj-
bolj razveseljujo, je to: da se
je mladina zavzela, da je največ
odvisno od mladine; kakšna bo
bodočnost države, za katero je
moralo ljudstvo plačati, tako
ogromno ceno v življenjih, v
krvi, znoju, strahu in žalosti in
da bo državi dana priložnost za
procvit, kot je bila dana pri-
ložnost za svobodo, le največ
je na sili, ki izhaja iz ljudske
volje in volji za boljše življe-
nje, pravično uravnanje držav-
nih meja, tako da bo tako ure-
jenje dalo tisto razpoloženje,
ki ga do sedaj niso mogli imeti,
ker jim je ležala na sreč-
vedno črna senca sumničnega
in negotovosti, hotenja po pravi-
ci, ki se je izlivalo v mržnjo,
do sosedov.

(Nadaljevanje na 3. str.)

RAZGLEDNİK**ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA**

John Rogge, od našega zve-
zinega pravosodnega oddelka,
ki je vodil v našem glavnem
mestu obravnavo proti izdajal-
skim Nemcem, je pričel pisati
knjigo o tej zadevi...

"The News" v našem mestu
izjavljajo, da bi bilo dobro,
ako zavezniška ljudstva prično
graditi svoje skupno glavno
mesto — globoko pod Skalnim
gorovjem, (Rocky Mountains)
ali pa v Black Hills na našem
zapadu...

"Journal-American" v New
Yorku napada angleško "delav-
sko" vlado glede nacionaliza-
cije angleške banke, in pravi
da pomenja to prvi korak —
k nacijskemu socializmu...

"The Herald" v Bostonu,
Mass., svetuje naj da naša re-
publika vsemu ostalemu svetu
dober vzgled na ta način, da
se državljanom na otoku Puer-
to Rico dovoli ustanoviti neod-
visno republiko, ali pa da po-
stane imenovani otok saj —
dominij...

"Chicago Daily News" kaže,
da so zakonski predlogi, ka-
tere so naši postovodajci vlo-
žili v kongresu glede atomske
sile, in ki zahtevajo, da se kon-
trola te sile izroči našim po-
litikom, slabši, kakor bi si za-
devo zamogel predstavljati —
Hitler, kajti ti predlogi pome-
njajo konec napredka znan-
stvenih preiskav...

Londonski prepis. — Ko se
je vršila znana londonska kon-

ISČEJO SE

Mojega nečaka žena, Fanika
Potočar, (omozena), ni je pi-
sala in prosila če bi bilo mo-
goče poizvedeti za njena dva
strica. Po njih poizvedujejo tu-
di njeni starši, Jožef in Jože-
fa Potočar, Gornja Brezovica
št. 7, pošta Št. Jernej, Dolenj-
sko, Federativna Jugoslavija.
Zato se prosi, če kdo ve kje
se nahajata, če pa sama here-
ta, naj se pa oglasita. Njih i-
mena so: ANTON POTOČAR
in JOŽEF TURK, oba rejena
na Luki, občina Št. Jernej, srez
Novo Mesto, Dolenjsko. — Pro-
si se, če bi spodaj podpisani
sporočili, sem pripravljena po-
vrniti jim stroške; bom vsa-
kemu hvaležna ako mi kaj spo-
roča. — FANNIE MEDIZER,
1940 Orchard St., Chicago 11,
Ill.

Magazin "TIME" javlja, da Nizozemci sedaj skušajo
dognati koliko so Japonci pripomogli k narodni za-
vesti prebivalstva v Indoneziji tekoni sedanje vojne,
kjer so (Japonci) vladali tekoni zadnjih treh let druge
svetovne vojne, in radi tega pričbuje staro proroko-
vanje: "Hindustanski kralj, Djayabhaya, ki je vladal
vsej Indoneziji pred osemsto leti, je tedaj spisal knji-
go, v kateri je prorokoval, da bodo nekega dne prišli
beli ljudje v Indonezijo in da bodo tam vladali mnogo
let. Potem bodo prišli kot vladarji — rumeni ljudje, ki
pa bodo ostali v Indoneziji le za povprečno dobo "ko-
lošjega življenja", oziroma tri leta. In po preteku te
dobe, bode prebivalstvo Indonezije postalo neodvisno."
— Ves svet, razum Nizozemcev in Angležev, upa, da
bode temu tako...

**POŠILJANJE DENARJA
V STARI KRAJ**

Sedaj je odprta denarna pošiljatev v
staro domovino. Denarne pošiljatev se
nakazujejo v dolarjih, v Jugoslaviji
pa so izplačane v dinarjih po kurzu
dneva izplačila.

ZA VSAKO POŠILJATEV DENARJA JE TREBA
izpolniti listino, na kateri mora pošiljatelj navesti
ime prejemnika in če ima družino, tudi število oseb
v družini in mora listino s črnilom podpisati. Po
te listine pišite nam in vam jih bomo poslali, da
jih izpolnite.

DENAR S STROŠKI IN PRISTOBNINAMI POŠI-
LJAMO SEDAJ PO NASLEDNJI CENI:
Do \$25. za stroške \$1.-
Od \$25. do \$50. " \$1.25
Od \$50. do \$75. " \$1.50
Od \$75. do \$100. " \$1.85

KDOR HOČE POSLATI PO KABLU, NAJ DODA ŠE
\$2.25 za kabel; po zračni poti pa 30c.
Zaradi sedanjih razmer je priporočljivo za de-
narja nakazila poslužiti se kabelske službe.

Ne pošljite denarja, ako niste uverjeni, da
se prejemnik nahaja na dotičnem naslovu.
POZOR!

Listino ali prošnjo izpolnite, podpišite in jo pošli-
nam skupno z denarno nakaznico. Na zadnji strani
listine pa še pred natančno prebranje pojasnila gle-
de izplačljivosti denarja, itd.

SLOVENIC PUBLISHING CO

: : : POTNIŠKI ODDELEK : : :
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

**NAROČITE SOKOL'S PARCEL POST
ZA JUGOSLAVIJO**

Sedaj pošiljamo božične paketne darove
v Jugoslavijo

Cene \$2.85 in več, vključno poštnina in vsi stroški.

Pišite za cenik in za druge informacije, na naše zastopnike

PALANDECH BROTHERS

536 SOUTH CLARK STREET, CHICAGO 5, ILL.

ali naravnost na nas:

SOKOL & COMPANY

241 E. ILLINOIS STREET, CHICAGO 11, ILL.

Dolgoletni uvažalci jugoslovanskih produktov.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatele in se z njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

Pittsburški kotichek

Piše Ivan Bukovinski

Znamenita 50 letnica. — Kar praznujejo posamezniki svoje rojstne dneve in obletnice, istotako tudi ustanove, zavodi, naprave. In letos, dne 5. novembra je proslavila zlati, 50 letni jubilej svojega rojstva ena najvažnejših kulturnih ustanov v Pittsburghu — Carnegie Free Library. — Carnegiejeva javna knjižnica, ki je ena med največjimi v Združenih državah. Šteje namreč okoli 1,200,000 tiskanih in dragocenih srednjeveških rokopisov, ter ima v Pittsburškem okrožju 14 podružnic in še nekaj manjših postaj.

Razposodi čitava željnemu dan preko 1000 knjig, vrh tega občinstvu povprečno sleherni pa dnevno več tisoč oseb čita knjige, mesečnike, tednike in časopise v knjižnihih dvoranah. Najbolj zaposlen je mesec februar, najmanj pa avgust.

Zavod ima svojo lastno književnico kjer veže nevezane zvezke in mesečnike in pa poskodovane knjige. Samo lansko leto je zvezala in obnovila preko 80,000 knjig. Od leta 1943 obstoji tudi David H. Light Memorial "Record Library" z mnogo tisoč ploščami, številne od slovečih živih ali že umrlih umetnikov na polju glasbene in pevske umetnosti, ki si jih lahko člani knjižnice izposodijo za svoje vire.

Glavna knjižnica združena z muzejom, glasbeno dvorano in oddelkom za umetnost, pod imenom "Carnegie Institute" se nahaja v Oakland-u ki je kulturno središče našega mesta, s Pitt univerzo — Cathedral of Learning, in drugim višjimi učilišči kot je na pr. slovita Carnegiejeva tehnična šola katero so pohajali do pričetka II. svetovne vojne študentje iz vseh delov sveta, celo iz daljne Kitajske in Australije.

Vsa knjižničnina poslopja je sezidal in opremil pokojni Mr. Andrew Carnegie, napravo pa se vzdržuje iz mestne blagajne, toda knjižnica hvaležno sprejema dobro ohranjene darovane knjige.

ZA
SKLEPNIH MIŠICAH
PITAJTE
PAIN-EXPELLER
Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familijeni

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva, naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odborikov za natančno pojasnila. V nesreči se čete pozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

TEKOM 32 LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo \$11,200. smrtnine in \$18,822. bolnine in tina v blaginji z 31. decembra, 1943 \$17,459.23.

Naloženi denar je: \$ 8,320.00 U. S. Savings Bonds
\$ 5,000.00 Defense Bonds
\$ 4,139.23 naložen v banka

Skupno: \$17,459.23
Odhor za leto 1945:

Predsednik: MIHAEL UREK
153 Wyckoff Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Podpredsednik: ANDREJ IVANŠEK
355 Linden St., B'klyn, N. Y.

Članar: ANTONIJE CVETKOVICH
953 Seneca Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Nadzorniki:
I. FRED VELEPEC
725 - 6th Place
Glendale, L. I.
II. JOHN YURKAS
1714 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
Društvo zbirajo vsake četrti soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Side, zlasti pa krasen, 12 akrov obsegajoči park na Golden Triangle ki bo docela izpremenil lice spodnjega trgoškega dela in bo pravi kinč in biser celoga mesta. Usled tega bodo odstranili staro razstavniško poslopje, railroad yard in mnogo zasebnih stavb za kar bo mesto plačalo okoli 7,000,000 dol. odškodnine. Zdelo se bo pričelo prav gotovo pred letom 1947.

Ene obljube pa ni zamogel dati novoizvoljeni župan, ko so ga namreč vprašali kaj misli glede number raketstva. "Težko bo kaj uspešnega ukreniti za odpravo tega zla — tako je dejal — ker ta neumnost je preveč globoko in na splošno ukoreninjena med narodom. — Saj še sodniki slab vzled daje, ker sami igrajo."

Ima tudi prav. — Neka žena je poslala na urednika enega tujakšnih dnevnikov naslednji pispis:

"Graditi nove mostove, ceste parke in tunele je lepo in močeno tudi koristno, ampak — ne nujno potrebno: Tu v Pittsburghu imamo več tisoč delavskih družin ki bivajo v napol podrtih, vlažnih, zdravju škodljivih in bacilom koristnih stanovanjih, kajkrat pa družina še takega ne more, najti ako se mora izseliti radi prodaje hiše. Nobeno čudo ni toraj ako kroži med ljudmi prislovica: Home, sweet Home — ako ga imaš. Ali be ne bilo toraj več nego prav da bi z nekaj teh milijonov sezidali za te družine neobhodno potrebna nova bivališča; parki, mostovi, ceste in tuneli pa naj bi počakali še nekaj časa. Kajti kot je resničen pregovor: "Zdrava duša v zdravem telesu", ravnotako tudi velja: "Zdravo telo v zdravi hiši".

Neverjetno toda resnično. — Ko se je začetkom oktobra končala racija za obutev, so tukajšne department in večje čevlarske trgovine pričakovale že prvi dan velikega navala kupcev, in so najele posebne, začasne pomočnike. Toda bili so povsod neprijetno iznenađeni, ker kupčije je bilo manj nego prejšnje dneve. V neko department trgovino, oddelek za čevlje, se je prikazala najprvo neka priletna žena, toda obrnila se je precej za odhod. Prodajalec jo začudeno uprša za vzrok, naka mu ona odvrne: "Oh pomotoma sem vzela napadno racijsko knjižico. Grem po pravo, če se ne motim imam še eno airoplan znamko."

Tako so bili tudi iznenađeni dne 15. sept. na naši glavni pošti, prvi dan pošiljanja paketov vojakom čez morje. V domnevi, da ne bo veliko manjši "biznes" kot zadnji dve leti, so najeli za to priliko 20 ekstra pomočnikov, vse delo pa so lahko izvršili — štirje.

S pozdravom! — I. B.

PISMO IZ NOTRANJSKE

Poroča FRANK TROHA

BARBERTON, O. — Sedaj nam je zadnje in pretekle dni podal toliko poročil in pojasnila, da mu moramo biti naročniki in čitatelji hvaležni. In kakršnih smernic se je list držal v preteklosti ki se je postavil na stran zatiranih, se bo gotovo tega držal tudi v bodočnosti. Pokazalo se je že zadnjih par tednov, kako list priobčuje zanimiva in strašna poročila iz domovine, katero je bil okupator pregazil, ko je imel peklenski načrt, da naš narod popolnoma uniči. In ta žalostna poročila in dokazi nam ne prihajajo od kakšnega časnikarskega poročevalca, to so izvirna poročila pisana z okornimi rokami ki so okusila nešteto trpljenja: To so pisma naših preživelih, ki nam sedaj popisujejo svoje gorje in strašno bol, ki so jo preživljali zadnjih treh let in kar nam do sedaj niso mogli in niso smeli povedati.

Sveveda, želeli bi bolj podrobnih novic in poročil iz vojnih let. Želeli bi da bi nam kdo bolj natančno popisal iz naših krajev in raznih vaseh ki so ostale skoro popolnoma prazne in opustošene. Toda kdo nam more vse to popisati iz naših osamljenih krajev? Kar

bil ves čas vojne izvrsten tolažnik in razlagalec vojnih poročil iz strašnega položaja v stari domovini. "Glas Naroda"

V KAKŠNO SMER SO NAMENJENI
(Nadaljevanje z 2. str.)
Če jim je dana pravica, za katero se zavzemajo s tako odločnostjo, se bodo tudi odprla vrata na široko, skozi katera bo šla dobra volja do sosedov na vse strani.

Meni se zdi, da so se presestljivo hitro znašli na pravi poti in gredo skozi razvaline svojih domov in vasi z glavo po konci. Hočejo stati na straži za bodočnost ob enem pa pripisujejo pretekle grozote, že stari rečenici "Kar je bilo, je pač bilo — storjeno je in če hočemo imeti boljše, bomo morali narediti boljše, drugi ne bodo naredili za nas in če prej gremo na delo, boljše bo za nas."

Veter, ki vleče iz tega mladinskega časopisa, je tako svež da se mora človek čuditi, kje vzamejo energijo, po tolikih letih zastanka in groze znajo vzeiti vso stvar tako sijajno in se poglabiti v tud tisto stran življenja; ki si jo navidezno lahko privoščijo narodi, ki se jih vojna ni dejansko dotaknila v taki meri.

Čas je tukaj, ko Slovan noče samo kimati in vihteti kramp, motiko, koso in lopato, ampak hoče na vsak način doseči to, kar je drugemu mogoče doseči: pri tem pa noče pozabiti prej omenjenih orodij.

Paketi POSLANI V Jugoslavijo
\$2.25 4 FUNTOV KAVE
\$6.25 1 PAKET
\$7.25 4 FUNTOV KAVE
\$7.25 5 FUNTOV KAVE
\$5.90 2 FUNTOV KAVE
\$4.25 4-paketov spageti po 1/2 funta;
2 skatljici riža; 2 skatljici fižola; 2 kanti paradižne omake; 2 paketa soap powder.
\$5.90 2 funta makaronov; 2 funta evaporičnega mleka; 1 funt riža; 16 čajnih zavrtkov (tea-balls); 2 bakse anchovies; 1 paket 5. bullion cubov; 2 komada čokolade; 1 kos mila za umivanje.
VSI POŠILJATVENI STROŠKI PLAČANI
Mi držimo vaše sezname — Zajemena dostavna potrdila

MAZZOLI COFFEE 236 AVENUE U BROOKLYN, N. Y. — ESP 2-7842

je bilo mladih ljudi so skoro vsi pobiti, kar jih je pa še ostalo pri življenju so pa tako izčrpani, da je sploh čuda, da so se ohranili pri življenju ves dolgi čas okupacije in okupatorjevega nasilja. — Dobro je vendar to, da se tu in tam nekdo odloči in popiše razmere v domačem kraju in okolici ter mi ameriški Slovenci saj površno izvemo od svojih dragih, kaj so doživeli v času vojne. Torej ta skromna poročila ki jih rojaki širom Amerike prejemaajo od preživelih svojcev, so se šele pričela. Prihajala bodo v vsakim dnem širša poročila in tako tudi tem strašnejša.

Jaz do sedaj še nič ne vem, kaj se je zgodilo v moji rojstni hiši, ali še stoji, ali so še živi stariši bratje in sestre? Bojim se da bom vsak čas zvedel žalostno novico. Kajti kolikor mi je znano do sedaj, je moja rojstna vas Babno Polje v vsej okolici Loža najbolj razdejana.

Nekajkrat sem opazil kratko poročilo o razdejanju in kako visoko število ljudi je bilo umorjenih. Vsa ta poročila so me navdajala s strahom. Začel sem slutiti da sem se varal, ko sem mislil da morda ni vse tako in da je mnogo pro-

pagande. Končno po dolgem času je pa prejela moja žena pismo od matere in s tem se ji je odvalil velik kamen od srca, kaj ti ni upala, da je njena mati še pri življenju. — Vsak si lahko predstavlja, kako more razveseliti pismo ki ga oseba prejme od tistega, ki ga je imel že za mrtvega. Še večje veselje je pa tistega ko zopet zapazi pismo svoje drage matere, katere pismo je najbolj razveseljivo.

(Dalje prihodnjič.)

Joe Drenik umrl v Ohiju

V Painesville bolnišnici je dne 2. novembra umrl Joe Drenik, doma iz Malinske vasi na Dolenskem. Delal je na farmi rojaka Franka Grlica v North Perry, Ohio.

Iščite nove PREPROGE?

Porabljene masčobe se potrebujejo v izdelavi preprog, rjuh, zagrijala in tisoče drugih stvari, ki jih želite... kakor tudi za mila.

IZROČITE STOJE PORABLJENE MASČOBE!

HELP WANTED :: DELAVKE IŠČEJO :: HELP WANTED

OPERATORS
EXPERIENCED ON MERROW MACHINES
Highest Rate of Pay. — Steady Work
LIVINGSTON MILLS
304 EAST 23rd ST., 9th Floor
New York City
(227-230)

S P L O Š N A
HIŠNA DELAVKA
DRUGA POMOČ DRŽANA
LASTNA SOBA IN KOPALNICA
Pakiranje SC 4-2224
ob jutrih med 9 — 12 uro
(224-230)

OPERATORS
Experienced on Gloves, also Thimbles, inserters, closers on whip stitch and Singer Machines. — GIRL to act as Forelady over operator's, must be experienced on leather finger gloves. Good salary, permanent position. Pleasant working conditions. — Apply: TRI-LINE MFG. CO., 24 East 23rd St., N. Y. C., or call OR 4-1194. Ask for Miss WIENER.
(224-230)

FILE CLERKS
5 DAY WEEK
SALARY OPEN
ACCIDENT & CASUALTY INS. CO.
111 JOHN STREET N. Y. C.
MR. KELLY
(223-228)

KITCHEN HELPERS
PLEASANT WORKING CONDITIONS
AT AIRPORT
MODERN EQUIPMENT
Advancement Opportunities
Apply 9-12 Monday Thru Friday
TRANSCONTINENTAL & WESTERN AIR INC.
HANGAR No. 6
LA GUARDIA FIELD, NEW YORK
(221-227)

IZURJENE ŠIVALKE
NA SHINEY IN SWISS KITE MORRIS SCHACHTER & CO.
1 W. 39th ST., 9th floor, N. Y. C.
(11-127)

Adamičeva nova knjiga
"A Nation of Nations", nova knjiga, ki jo je spisal Louis Adamič vsebuje 400 strani in je v platnu vezana. Spisana je v angleščini. — Naročite jo lahko od Knjižarne Slovenie Publishing Co., 216 West 18th St., New York 11, N. Y. — Cena je s poštnino \$3.50.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK
Knjižica daje poljudna navodila kako postati ameriški državljan. (V slovenski) Cena \$0.50
Dobite pri Knjižarni Slovenie Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

YOUNG LADY
to operate
5 AUTOMATIC MACHINES
Good Pay Steady JOB
All Year Round
GERBER & SILVERBERG
43 E. 21st St., GR 7-3235, N.Y.C.
(224-230)

Duplicate Maker
MUST BE EXPERIENCED
To Work with Pattern M a n
STEADY — GOOD SALARY
See Mr. LEONARD (5th floor)
LOMBARDY DRESSES
134 W. 37th STREET
New York City
(222-228)

Opozorite se druge, ki ne čitajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstrženo.

HEMSTITCHERS
EXPERIENCED
GOOD PAY: STEADY JOB
5 DAY WEEK — 35 HOURS
KUHIN & ENGLER
35 WEST 36th ST., N. Y. C.
(226-227)

CROCHET BEADERS
IZURJENE ZA FINO DELO
NAJBOLJŠA PLAČA
Stalno delo za množna dekleta
Prijetne delavske razmere.
M. K. Creative Embroidery Co.
270 West 39th St., N. Y. C.
(226-232)

GIRL WANTED for LIGHT FACTORY WORK
Good pay; permanent work plus 10 hours overtime per week. — Pleasant working conditions. — Must speak English
MODERN GLASS PRODUCTS
400 West Broadway N. Y. C.
(226-232)

Alteration Hands
SE
POTREBUJEJO PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE
JAMES McCUTCHEON & CO.
609 — 5th Avenue
New York City
Personnel Office—Mezzanine (near 49th)
(224-237)

:: New Jersey :: (FEMALE HELP WANTED)

FLOOR GIRLS and TRIMMERS
Experience not necessary. — Good pay, steady work. — Pleasant working conditions. — APPLY NOW
44 LAFAYETTE ST., NEWARK, N. J. (First Floor) Between Broad and Mulberry St.
(226-232)

OPERATORS
NEW FACTORY
MERROW & MERROW HEMMERS; also CLEANERS and CLIPPERS
STEADY WORK
HUGO S. BARON
601 Mulberry St., NEWARK, 3rd FL.
(226-232)

OPERATORS
TO WORK ON SAMPLE COTTON DRESSES
Good Pay; Steady Work; Pleasant Working Conditions
APPLY NOW — DON'T WAIT
451 COMMUNIPAW AVE.
JERSEY CITY, N. J. (Top Floor)
(225-227)

Operators Operators
Experienced on SINGER, SINGLE NEEDLE MACHINES
Steady Work with Paid Vacations
Free Insurance, Music while you work, DON'T WAIT — APPLY NOW
LOUSOME GLOVE CO.
369 Mulberry St., NEWARK, N. J.
(225-231)

OPERATOR WANTED TO SEW PIECES
Apply now
615 BROADWAY
WEST NEW YORK, N. J.
Telephone UNION 7-5348
(224-230)

PRESSERS
NEEDED IMMEDIATELY
EXPERIENCE NOT NECESSARY
Good pay; Steady work; Pleasant working conditions. Apply at once.
6112 JOHNSON PLACE
Second Floor, Park Ave and 61st St.
WEST NEW YORK, N. J.
(224-230)

GIRLS NEEDED PACKERS
Experienced or Inexperienced
Good salary; Steady work; Chance for Advancement; Pleasant working conditions. — Apply: MAJESTIC SPECIALTIES, 515 GREGORY AVE., Weehawken, N. J.
(221-230)

OPERATORS WANTED ON LADIES HANDBAGS
STEADY WORK
Pleasant Working Conditions
APPLY NOW
STANDARD HANDBAG CO.
741 W. Front Street, PLAINFIELD, N. J. — Telephone PL 6-7300
(222-228)

OPERATORS
GOOD PAY — STEADY WORK
ALL YEAR ROUND POSITION
Pleasant Working Conditions
APPLY NOW
BRUNO DRESS SHOP
Hillside Ave. SOUTH PLAINFIELD, N. J. — Telephone PL 6-2318
(222-228)

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

XVI.

Kaj naj povem o Parizu. Vse je bilo naravno blodnja in bedastoča. Preživel sem v Parizu nekaj nad tri tedne in tekom tega časa je popolnoma skopnelo mojih stotisoč frankov. Govorim samo o stotisoč frankov, ostalih stotisoč sem oddal mlle Blanche do zadnjega belica — prvih petdesettisoč v Frankfurtu, drugih petdeset pa čez tri dni v Parizu na menico, za katero pa mi je vzela čez teden dni zopet denar — "et les cent mille fr., ku nous hestent, tu le mangeras avec moi mon outchitel!" (in 100,000 frankov, ki nam ostanejo, jih boš snedel skupno z menoj, outchitel.) Vedno me je imenovala učiteljca.

Težko bi bilo najti bolj preračunljivo, skopno in samopašno bitje, nego je bila mlle Blanche; seveda le z ozirom na lastni žep. Glede mojih stotisoč frankovni je pozneje samo naravnost povedala: da so ji bili potrebni, da si je mogla nabaviti v Parizu vse potrebno, ker sem sedaj postala solidna za vedno in sem sedaj za delj časa gnotno preskrbljena, da mi ni treba živeti nerednega življenja; tako sem vsaj sklenila. "Evo! Kaj pa nisem skoraj videl teh stotisoč frankov; ves čas jih je imela ona, a v moji denarnici, ki jo je vsak dan pregledala, a se ni nabralo nikdar več nego sto frankov, navadno je bilo v nji še manj."

"Čemu ti bo denar?" mi je rekla čisto prostodušno, in zato se nisem ž njo prepirla. Zato pa je ona za ta denar zelo ukusno opravila svoje tavanje in, ko sem se preselil k njej, mi je dejala: "Evo! Kaj se more s premliskom in ukusom doseči z najmizernejšimi sredstvi!" Ta anizerija pa je stala ravno petdeset tisoč frankov, a ostalih petdesettisoč si je nabavila kočijo, konje; razven tega smo pridobili dva bala, to se pravi večerni zabavi, na katerih so bile tudi Hortense, Lisette in Cleopatre, v mnogočem interesantne ženske in še precej prijetne zunanosti. Ta dva večera sem bil prisiljen igrati neumno ulogo gospodarja, vsprejemati in zabavati bogatele in bedaste trgovce, razne poročnike ter pomilovanje vredne pisateljke in časnikarske hrošče, ki so prišli v modrih frakih, rumenih rokavicah; njihova domišljavost in samoljubnost je bila tako velika, da niti v Petrogradu take ne najdete, s čemer samim je že dovolj povedano. Hotelo se jim je celo norce briti z menoj, toda jaz sem se napil šampanjca in oblezal v zadnji sobi. Vse to se mi je neizrečeno stidilo. "C'est un outchitel!" je pripovedovala o meni, "dobil je 200,000 frankov, in bi jih brez mene ne znal zapraviti. Potem pa zopet postane učitelj, — veli kdo za kako prazno mesto! K šampanjem sem se začel zatekati zelo čisto, ker sem bil zelo otožen in sem se dolgočasil. Živel sem v najbolj buržuazni, najbolj merkantilni družbi, kjer je bil že vsak sold prečten in odmerjen. Opazil sem, da Blanche preve dni ni nič kaj zame marala; res, da me je oblekala gizdalinsko in mi vsak dan vzela oblek, toda v duhu me je zaničevala. Toda tega mi ni bilo niti mar. Dolgočasen in otožen sem začel zahajati v "Chateau des fleurs" (Cvetlični grad, zabavalnica), kjer sem se navadno vsak večer opijal ter se valil v plesanju kankana (neke vrste ples), ki ga sicer tam skrajno grdo plešejo, in sem si dobil pozneje sloves v tem pogledu. Slednjič me je Blanche začela pojmiti. Bila je prej mnena, da bom ves čas najinega skupnega bivanja hodil s svinčnikom in papirjem v roki za

njo in vse zapisoval, kar je porabila in ukrala, kar se porabi in še ukrade. In prepričana je bila, da se bova ruvala za vsakih deset frankov. Na vsak napad, ki ga je predvidjela, si je že lepo pripravila odgovor; ko pa je videla, da niti ne mislim na kaj takega, je sprva sama začela prigovarjati. Začela je včasih ognjevit, toda videč, da molčim — navadno sem polegala na divanu in nepremično zrl v strop — se je jela naposled čuditi. Najprej je mislila, da sem neumen, un outchitel, in obenem prenehala pojasnjevati, najbrže misle: saj je neumen, čemu mu dajati pojasnila, če sam ne razume! Odšla je včasih za deset minut in se zopet vrnila, — to se je dogajalo tedaj, ko je največ zapravila, da je že presegala naša sredstva, na pr., ko je premenjala konje in si kupila par za šestnajsttisoč frankov.

"Torej nisi jezen, bibi?" je prihajala k meni. "Ne—e! Ne bodi nadle—očna!" sem govoril in jo odrival z roko; toda to se ji je zdelo tako nenavadno, da je takoj sela na mojo stran.

"Vidiš, da sem se odločila plačati toliko, je vzrok v tem, ker so bili le slučajno na prodaj. Lahko jih predam zopet za dvajsettisoč frankov."

"Verjamem, verjamem! Konji so krasni in postavljaš se z njimi. Vse prav pride. Pa dovolj tega!"

"Torej nisi jezen?"

"Čemu? Pametno ravnaš, da si nabavljaš roči, ki jih potrebuješ. Vse to ti pozneje prav pride. Uvidevam sam, da moraš tako delati, sicer si ne spraviš skupaj milijona. V to svrhu je naših stotisoč frankov samo začetek, kaplja v morju."

Blanche, ki nimalo ni pričakovala iz mojih ust takih razmotrivanj namesto očitanja in kričanja, je kakor z neba padla.

"Torej si . . . si ti tak? Toda ti imaš duha za razumevanje. Veš, dečko moj, dasi si učitelj, bi se bil vendar moral roditi kakor princ! Torej ti ni žal, da denar tako hitro kopni?"

"Da bi vsaj hitro skopnel!"

"Toda . . . veš . . . povej vendar . . . kaj narediš potem?"

"Potem, pojdem v Homburg in priigram še stotisoč frankov."

"Da, da, to je tako, to je krasno! . . . In jaz vem, da gotovo dobiš in prineseš semkaj. Eh, dobro, ker si tak, te bom ves ta čas ljubila in ti ne bom niti enkrat nezvesta. Vidi, dasi te ves ta čas nisem ljubila, ker sem mislila, da si samo učitelj (nekaj kakaj podobnega) . . . sem ti bila vendar zvesta, ker sem dobro delala."

"Kaj lažeš? A, kaj pa z Albertom, tistim rjavim oficirskom? Mar misliš, da nisem opazil?"

"Eh, mais tu es . . ." (Eh, toda ti si . . .)

"Kaj lažeš? Mari misliš, da je jezim? Neumnost! Mladost je norčast. Zapoditi ga vendar ne moreš, ker je bil že pred menoj, in vrhu tega ga imaš še rada. Samo denarja mu ne daješ, siliš?"

"Torej se tudi zato ne jeziš? Mais tu es un vrai philosophe, sais-tu? On vrai philosophe!" (Veš, da si pravi filozof!) je zaklicala vznemirjena. "Eh dobro, ljubila te bom, ljubila te bom — boš videl in zadovoljen boš!"

(Dalje prihodnjič.)

BORBA PARTIZANOV V JUGOSLAVIJI

Komunikacije rušimo . . .

Zbral in priredil: RADKO POLIČ.

(Kako so partizani delovali za nemško fronto, je pojasnjeno v knjižici pod goranjim imenom. — Op. ured.)

Konec . . .

"NAPAD NA VLAK, MOSTOVE V ZRAK"

"Fantje, moji fantje! Le vzemite kruha, le, in medu! Je govorila stara mamica šestorici partizanov in tipala z rokami proti njimi, kajti od starosti je bila že na pol slepa. Stisnila je pred odhodom vsakemu izmed njih roko in jim zašepetala v slovo: "Srečno hodite, moji fantje, in Bog naj vas varje na vaši poti!"

Nato so se povzpeli prav na vrh Pece. Zrak je bil mrzel in čist. Komandir Jože je stegnil roko in pokazal predse v dolino: "Tam je Pliberk, Tja gremo!" — Šestorica se je zadržala v mestecu, ki ga je švaba spremenil v svojo postojanko. "In tam je Drava!" V daljavo se je črtala tanka proga in se vila po dolini posejani s holmi in griči. Še dalje, skoraj na obzorju se je dvigala Savinjska planina, neke ob vznožju pa je čepela vasica Jekše.

"Povsod tod biva naš rod!" Je dejal Jože, "pa so nam ga vzeli ti prokleti švabi!"

Potem se je spomnil nesrečnega plebiscita dvajsetega leta, ko so švabi preplavili to deželico in jo začeli ponemčevati. "Sedaj jo bomo dobili nazaj, in vrag nam je ne vzame več!" je dejal Jože in stisnil puško v svoje delavske roke.

Mežnarčev Jože je bil livar in je delal pri martinovi peči. Ko je preplavila Guštanj govorica o partizanih in o borbi za svobodo, je Jože pustil peč in šel v les. Postal je komandir ene izmed koroških čet.

Obrnil je svoj sivi izklesani obraz, ki ga je trideset let žgala vročina martinove peči, četvorici svojih tovarišev in dejal: "Pojdimo!"

Spustili so se preko grebenov Peve v dolino in krenili proti Pliberku. V mraku so se približali cesti. Neslišno so se pomikali ob robu gozda naprej vzdolž ceste. Trda tema je bila ko so se približali Pliberku, se izognili švabskim zasedam in krenili proti mostu.

Vedeli so, da je železniški

IŠČETA SE:

JOHAN HABJAN (po domače Rodetov) ter TINE HABJAN, rojena v Stobu pri Domžalah. Svoj čas sta se nahajala v Detroitu, Michigan. Javita naj se svojemu bratu in bratrancu: Mike Habjanu 71-53 — 69th St., Glendale 27, L. I., N. Y. 11-23)

REFRIGERATOR REPAIRING

REFRIGERATOR REPAIRING
RELIABLE WORKMANSHIP
LOWEST POSSIBLE PRICES
KOSLING REFRIGERATOR SERVICE, 1529 Second Ave. (Bet. 79th & 80th St.)
N. Y. C. BU 8-4565 TR 4-4839

OFFERINGS TO BUYERS

DELICATESSENS: BARS; GRILLS
LUNCHEONETTES;
STATIONERIES;
RESTAURANTS, ETC.
Good Locations in All Localities — Bargain Prices — S H E L D ' S
172-07 Jamaica Ave., JAMAICA, L. I.
RE 9-4489 (223-229)

N A P R O D A J
ICE CREAM PARLOR
Izdeluje sladoled, ledes, sirup. Polna zaloga. Pripravno mesto blizu višje sole. — Pokličite ali zgledite se pri Mr. G. LEBRON, 922 East 163rd St., BRONX. — DA 9-9712

PAKETI ZA SLOVENIJO

VOLNENO BLAGO ZA SLOVENIJO
NAJVEČJA IZBIRA VOLNENEGA BLAGA V NEW YORKU ZA MOŠKE SUKNJE IN OBLEKE. — SVILENO BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE. — Potem tudi PREDIVO ZA PLESTI
ADOLPH DIAMOND WOOLLENS
122 ORCHARD ST., NEW YORK CITY — Tel. ORchard 4-3813-3814
Sprejemamo tudi naročila izven mesta.

most zastražen, pa vseeno so šli naprej s trdno odločnostjo, da mora pliberški most zleteti v zrak!

"Da pokažemo švabom, da se bliža konec njihove tiranije slovenske Koroške!" Korak za korakom so se približevali mostu. Stražarja niso začutili. Morda si je šel prižgat cigareto v bližnjo čuvajnico?

"Sedaj pa hitro!" je tiho ukazoval Jože. Zdevali so eksploziv iz nahrbtnikov in pričeli z miniranjem. Še tempiran

vžigal in gotovi so!

Tedaj pa so se svetlobne rakete zarezale v temo. Začutili so jih. Toda šestorica je že opravila svoje delo in se tiho odmaknila.

Zagrmelo je in ogromni svetlobni stožec je besno planil v nebo. Pliberški železniški most je zletel v zrak.

"Sedaj bodo šle švabske patrole proti mostu in jutri proti Peci!" je dejal Jože svojim, ko so počivali v grmovju. Mi pa bomo zato krenili okoli Pliberka in proti Dravi! Tako so naredili, in srečno prišli skoraj do Drave. Dobro so ukarili švabe, ki so se naslednji dan zaman zaletavali po gozdovih pod Peco.

Šestorica pa je takrat ležala v gozdiču ob Dravi in bliž-

nji kmet jim je nosil hrane ves dan, da so ga komaj "dohajali..."

Na večer pa so prišle še dečke in jim napolnile na nahrbtnike za na pot. Fantje so jim pravili kako je zletel pliberški most v zrak in še marsikaj drugega, kar ve partizan in kar užiga srca vseh, ki bivajo po naši Koroški.

Ob odhodu pa je mladi Janez ukradel Mojci rdeč nagel in potihem zapel:

"Napadaj na vlak, mostove v zrak!"

"Dro! Lepo je biti koroški partizan!"

Nato je šestorica odhitela nazaj v svoj bataljon, da poroča komandantu o uspehi akciji.

(France Vreg)

HELP WANTED ::

A-1
Sprayers

Stain and Lacquer

(RADIO CABINETS)

ARTEK - PASCOE

923 OLD NEPPERHAM AVE.

YONKERS, N. Y.

YONKERS 5-4400

(227-228)

POLISHER

Experienced on COSTUME

JEWELRY

Steady work; Excellent salary;

Good hours — Apply:

KAYNEE ORNAMENT CO.

141 W. 40th ST., N. Y. C.

Tel. LO 5-0648

(227-228)

GLASS BLOWERS

AND

WIRE WORKERS

on GLASS PRODUCTS

Good pay; Steady job. — Apply at

VARIETY ART GLASS CO.

40 WEST 18th ST., N. Y. C.

(227-228)

UPHOLSTERER

for Custom Work

C. I. O. SHOP

CURTIS FURNITURE CO.

450 EAST 149th ST., N. Y. C.

(227-229)

PAINTER

Inside Work

EXPERIENCED

Phone

DI 2-0435

(227-229)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

BAKERS (2) Also

PACKER & SLICER (1)

MODERNA DELAVNICA

DOBRA PLAČA

Stalna služba za prave može

GNOME BAKERS, INC.

320 EAST 65th ST., N. Y. C.

(223-229)

CABINETMAKERS

EXPERIENCED

STEADY WORK

OVERTIME

CENTURY LUMBER

1745 FIRST AVE., at 90th Street

New York City

METAL POLISHER

Experienced on Brass

Steady Work — Good Pay

BUGLE CRAFT INC.

51 SEIGEL ST.,

BROOKLYN, N. Y. — EV 4-0757

(226-232)

MERCHANDISE WANTED ::

RHINESTONES

WANTED IN GOWNS

Belts — Handbags

Costumes

or Loose

TOP CASH PAID

ROYAL ORNAMENT CO.

211 WEST 34th ST., N. Y. C.

2 Flights Up — Above

FAMOUS FASHION SHOP

LO 5-1896

HELP WANTED (MALE)

CEVLJARJI

ROČNI DELAVCI

STROJNI DELAVCI

POTREBUJEMO IZURJENEGA

FORMANA

ZA VODSTVO VELIKE ZVEZE

POPRAVLJALNIC ČEVLEJ

Vprašajte

SPOTLESS STORES, INC.

1223 ST. NICHOLAS AVENUE, NEW YORK CITY

ali 317 — 9th AVENUE, PATERSON, N. J.

DELAVCE IŠČEJO

PORTER

MODERNA DELAVNICA

Dobra plača; Stalna služba

6 DSI NA TEDEJ

Sobote proste

GNOME BAKERS, INC.

320 EAST 65th ST., N. Y. C.

(223-229)

KITCHEN

HELPERS

PLEASANT WORKING CONDITIONS

AT AIRPORT

MODERN EQUIPMENT

ADVANCEMENT OPPORTUNITIES

Apply 9 to 12 Monday Thru Friday

TRANSCONTINENTAL &

WESTERN AIR INC.

HANGAR No. 6

LA GUARDIA FIELD, NEW YORK

(221-227)

OPORUČITE SE DRUGI, KI NE ČITAJO

"G. N." NA TE OGLASE. — Mogoče

bo komu vstreženo.

JANITORS

PLEASANT WORKING

CONDITIONS

AT AIRPORT

GOOD HOURLY RATE

Apply 9 to 12 Monday Thru Friday

TRANSCONTINENTAL &

WESTERN AIR INC.

HANGAR No. 6

LA GUARDIA FIELD, NEW YORK

UPHOLSTERER

Must be experienced on

Fine New Custom Work

Also on REPAIRS

Good wages; steady. — Apply:

WEBSTER UPHOLSTERY

518 E. 240th St., near Webster

& McLean Ave., BRONX

FA 4-9642

(226-228)

MRAMOR

REZALCI IN POLIRJI

STROJNI DELAVCI

DOBRA PLAČA — STALNO DELO

596 FLUSHING AVE., near Marcy

Ave., BROOKLYN

Phone Evergreen 8-1431

(225-231)

EXPERIENCED

SPRAYER

All around man for LACQUER

WORK — Also HELPERS

BORO SPRAY CO.

639 Parkside Ave., Brooklyn

(225-227)

UPHOLSTERER

1. PERIENCED

STEADY WORK; GOOD PAY

2624 JEROME AVE

BRONX, N. Y.

RA 9-2072

Polisher & Cabinetmaker

Retail Furniture Store

Good Pay — Steady Job

GEORGE J. SCHWARTZ

1277 MYRTLE AVE

Brooklyn, N. Y.

(224-230)

CABINET MAKERS A-1

ON

STORE FIXTURES & BARS

EXCELLENT SALARY

COCO CONSTRUCTION

GL 2-4390

(222-228)

HELP WANTED — (MALE)